

פרק ה': שירת דבורה

שופטים ה	
(א) ותשר דבורה וברך בן אבינעם ביום ההוא לאמר :	
הקדמה- אנכי שרה גילוי שכינה במלחמה	(ב) בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יקוק : (ג) שמעו מלכים האזינו רזנים אנכי ליקוק אנכי אשירה אזמר ליקוק אלהי ישראל : (ד) יקוק בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים : (ה) הרים נזלו מפני יקוק זה סיני מפני יקוק אלהי ישראל :
רקע – הצער והסיבה הרוחנית.	(ו) בימי שמגר בן ענת בימי יעל חדלו ארחות והלכי נתיבות ולכו ארחות עקלקלות : (ז) חדלו פרזון בישראל חדלו עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל : (ח) ובחר אלהים חדשים אז לחם שערים מגן אם יראה ורמח בארבעים אלף בישראל :
<u>הכנות למלחה</u> שבח לאלו שבאו להתנדב למלחמה (נאמנים לה')	(ט) לבי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו יקוק : (י) רכבי אתנות צהרות לשבי על מדין והלכי על דרך שיחו : (יא) מקול מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקות יקוק צדקת פרזנו בישראל אז ירדו לשערים עם יקוק : (יב) עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר קום ברך ושבה שביך בן אבינעם :
חלוקת השבטים : אלו שהשתתפו מול אלו שלא השתתפו	(יג) אז ירד שריד לאדירים עם יקוק ירד לי בגבורים : (יד) מני אפרים שרשם בעמלק אחריו בגימין בעממין מני מכיר ירדו מחקקים ומזבולן משקים בשפט ספר : (טו) ושירי ביששכר עם דברה ויששכר בן ברך בעמק שלח ברגליו בפלגות ראונו גדלים חקקי לב : (טז) למה ישבת בין המשפטים לשמע שרקות עדרים לפלגות ראונו גדולים חקרי לב : (יז) גלעד בעבר הירדן שכן ודן למה גור אניות אשר ישב לחוף ימים ועל מפרציו ישכון : (יח) זבלון עם חרף נפשו ונפתלי על מרומי שדה :
<u>תיאור המלחמה</u> (מן השמים)	(יט) באו מלכים נלחמו אז נלחמו מלכי כנען בתענד על מי מגדו בצע כסף לא לקחו : (כ) מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא : (כא) נחל קישון גרפם נחל קדומים נחל קישון תדרכי נפשי עז : (כב) אז הלמו עקבי סוס מדהרות דהרות אביךיו :
<u>אחרי המלחמה....</u> תפקידיה של הכנענים בסיפור • מרוז וכו' • יעל וסיסרא • אם סיסרא	(כג) אורו מרוז אמר מלאך יקוק ארו ארו ישיבה כי לא באו לעזרת יקוק לעזרת יקוק בגבורים : (כד) תברך מנשים יעל אשת חבר הקיני מנשים באהל תברך : (כה) מים שאל חלב נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה : (כו) ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות עמלים והלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה וחלפה רקתו : (כז) בין רגליה פרע נפל שכב בין רגליה פרע נפל באשר פרע שם נפל שדוד : (כח) בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע בשש רכבו לבוא מדוע אחרו פעמי מרובותיו : (כט) חכמות שרותיה תענינה אף היא תשיב אמריה לה : (ל) הלא ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתיים לראש גבר שלל צבעים לסיסרא שלל צבעים רקמה צבע רקמתיים לצוארי שלל :
ברכה ותפילה לעתיד	(לא) בן יאבדו כל אויביך יקוק ואהביו כצאת השמש בגברתו ותשקט הארץ ארבעים שנה :

שופטים ה	
	(א) וַתֵּשֶׁר דְּבוּרָה וּבָרַךְ בֶּן אֲבִינֵעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר:
הקדמה- אנכי שרה גילוי שכינה במלחמה	(ב) בְּפָרַע פְּרַעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב עִם בָּרַכּוּ יִקְוֶה: (ג) שָׁמְעוּ מְלָכִים הָאֲזִינוּ רֹזְנִים אֲנֹכִי לִיקְוֶה אֲנִי אֵשִׁירָה אֲזַמֵּר לִיקְוֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (ד) יִקְוֶה בְּצֹאתָךְ מִשְׁעִיר בְּצִעְדְךָ מִשְׁדָּה אָדוּם אַרְץ רַעֲשָׂה גַם שָׁמַיִם נָטְפוּ גַם עֵבִים נָטְפוּ מַיִם: (ה) הַרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יִקְוֶה זֶה סִינֵי מִפְּנֵי יִקְוֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
	(ו) בַּיָּמִי שָׁמְגוּ בֶן עֵנַת בַּיָּמִי יַעַל חֲדָלוּ אַרְחוֹת וְהִלְכִי נְתִיבוֹת יִלְכוּ אַרְחוֹת עֲקָלְקָלוֹת: (ז) חֲדָלוּ פְּרִזּוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חֲדָלוּ עַד שִׁקְמַתִּי דְבוּרָה שִׁקְמַתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל : (ח) יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אִזְ לַחֵם שְׁעָרִים מִגֹּן אִם יִרְאֶה וְרִמַּח בְּאַרְבָּעִים אֶלְף בְּיִשְׂרָאֵל:
רקע – הצער והסיבה הרוחנית.	(ט) לְבִי לְחוּקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם בָּרַכּוּ יִקְוֶה: (י) רִכְבֵּי אֲתָנוֹת צְחָרוֹת יִשְׁבִּי עַל מַדִּינַת וְהִלְכִי עַל דְּרָךְ שִׁיחוֹ: (יא) מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין מִשְׁאֲבִים שֵׁם יִתְנֶנּוּ צְדָקוֹת יִקְוֶה צְדָקוֹת פְּרִזּוֹן בְּיִשְׂרָאֵל אִזְ יִרְדּוּ לְשַׁעְרֵים עִם יִקְוֶה: (יב) עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי דְבָרֵי שִׁיר קוּם בָּרַךְ וְשִׁבְחָה שְׁבִינָךְ בֶּן אֲבִינֵעַם:
הכנות למלחה שבח לאלו שבאו להתנדב למלחמה (נאמנים לה')	(יג) אִזְ יִרְדַּ שְׂרִיד לְאֲדִירִים עִם יִקְוֶה יִרְדַּ לִּי בְּגִבּוֹרִים: (יד) מִנֵּי אֶפְרַיִם שְׂרָשָׁם בְּעַמְלֶק אַחֲרֶיךָ בְּנִימִין בְּעַמְמִינָךְ מִנֵּי מְכִיר יִרְדּוּ מְחֻקְקִים וּמִזְבוֹלוֹן מִשְׁכִּים בְּשִׁבְטֵי סִפֹּר: (טו) וְשָׂרֵי בִּישְׁשָׁכָר עִם דְּבִרָה וְיִשְׁשָׁכָר כֹּן בָּרַךְ בְּעַמְקָ שֶׁלַח בְּרַגְלָיו בְּפִלְגוֹת רְאוּבֵן גְּדָלִים חֻקְקֵי לֵב: (טז) לָמָּה לִּשְׁבֹּת בֵּין הַמִּשְׁפָּטִים לִשְׁמֹעַ שְׂרָקוֹת עֲדָרִים לְפִלְגוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חֻקְקֵי לֵב: (יז) גִּלְעָד בְּעֵבֶר הִירְדָן שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יִגּוֹר אֲנִיּוֹת אִשָּׁר יֹשֵׁב לְחוּף יָמִים וְעַל מִפְּרָצָיו יִשְׁכּוֹן: (יח) זַבְלוֹן עִם חֶרֶף נִפְשׁוּ לְמוֹת וּנְפֹתָלִי עַל מְרוֹמֵי שְׂדָה:
חלוקת השבטים: אלו שהשתתפו מול אלו שלא השתתפו	(יט) בָּאוּ מְלָכִים נִלְחָמוּ אִזְ נִלְחָמוּ מְלָכֵי כְּנַעַן בְּתַעֲנֵךְ עַל מִי מִגִּדּוֹ בָּצַע כְּסָף לֹא לְקַחוּ: (כ) מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתֵם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא: (כא) נַחַל קִישׁוֹן גָּרַפְסָם נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרָכֵי נִפְשֵׁי עֹז: (כב) אִזְ הִלְמוּ עַקְבֵי סוּס מִדְּהָרוֹת דְּהָרוֹת אֲבִירָיו:
תיאור המלחמה (מן השמים)	(כג) אוּרוּ מְרוֹז אָמַר מִלְּאֲךָ יִקְוֶה אַרוּ אַרוּ יִשְׁבִּיָה כִּי לֹא בָאוּ לְעִזְרַת יִקְוֶה לְעִזְרַת יִקְוֶה בְּגִבּוֹרִים: (כד) תִּבְרַךְ מְנַשִּׁים יַעַל אֵשֶׁת חֵבֶר הַקִּינִי מְנַשִּׁים בְּאֶהֱל תִּבְרַךְ: (כה) מַיִם שָׁאֵל חֶלֶב נִתְּנָה בְּסִפְלֵי אֲדִירִים הַקְרִיבָה חֲמָאָה: (כו) יָדָה יִתְּדַ תִּשְׁלַחְנָה וַיִּמְיָנָה לְהַלְמוֹת עַמְלִים וְהִלְמָה סִיסְרָא מְחַקָּה רֹאשׁוֹ וּמְחַצָּה וְחִלְפָה רִקְתּוֹ: (כז) בֵּין רַגְלֶיהָ פָּרַע נָפַל שָׁכֵב בֵּין רַגְלֶיהָ פָּרַע נָפַל בְּאִשֶּׁר פָּרַע שֵׁם נָפַל שְׂדוּד: (כח) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וַתִּיבַב אִם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשָׁנָב מִדּוּעַ בִּשְׁשׁ רִכְבוֹ לְבֹא מִדּוּעַ אֲחֵרוֹ פְּעַמֵּי מִרְקָבוֹתָיו: (כט) חֲכָמוֹת שְׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנִינָה אֵף הִיא תִּשְׁיֵב אֲמָרֶיהָ לָהּ: (ל) הֲלֹא יִמְצְאוּ יַחְלְקוּ שְׁלָל רַחֵם רַחֲמֵתִים לְרֹאשׁ גְּבוּרָה שְׁלָל צְבָעִים לְסִיסְרָא שְׁלָל צְבָעִים רִקְמָה צְבָע רִקְמֵתִים לְצֹאֲרֵי שְׁלָל:
אחרי המלחמה.... תפקידיה של הכנענים בסיפור מרוז וכו' יעל וסיסרא אם סיסרא	(לא) כֹּן יִאֲבָדוּ כָל אוֹיְבֵיךָ יִקְוֶה וַאֲהַבְּיוּ כְּצֹאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבְרַתּוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה:
ברכה ותפילה לעתיד	

Pesachim 66b

Rab Judah said in Rab's name: Whoever is boastful, if he is a Sage, his wisdom departs from him; if he is a prophet, his prophecy departs from him. If he is a Sage, his wisdom departs from him: [we learn this] from Hillel. For the Master said, 'He began rebuking them with words,' and [then] he said to them, 'I have heard this halachah, but have forgotten it'. If he is a prophet, his prophecy departs from him: [we learn this] from Deborah. For it is written, *The rulers ceased in Israel, they ceased, until that I arose, Deborah, I arose a mother in Israel; and it is written, Awake, Deborah, awake, Deborah, awake, utter a song.*

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף סו עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: כל המתיהר, אם חכם הוא - חכמתו מסתלקת ממנו, אם נביא הוא - נבואתו מסתלקת ממנו. אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו - מהלל. דאמר מר: התחיל מקנטרן בדברים. וקאמר להו: הלכה זו שמעתי ושכחתי. אם נביא הוא **נבואתו מסתלקת ממנו - מדבורה**, דכתיב +שופטים ה+ חֲדָלוּ פְּרִזּוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חֲדָלוּ עַד שִׁקְמַתִּי דְבוּרָה שִׁקְמַתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל וגו' וכתוב +שופטים ה+ עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרֵי שִׁיר וגו'.